

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 18 maj 2021
(OR. en)

8768/21

CULT 33
AUDIO 54
SOC 273

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	7431/21
Ärende:	Utkast till rådets slutsatser om de kulturella och kreativa näringarnas återhämtning, resiliens och hållbarhet

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om de kulturella och kreativa näringarnas återhämtning, resiliens och hållbarhet, som antogs av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid dess möte den 17-18 maj 2021.

**Rådets slutsatser om
de kulturella och kreativa näringarnas återhämtning, resiliens och hållbarhet**

Europeiska unionens råd,

SOM ERINRAR OM

1. behovet, mot bakgrund av covid-19-pandemin, av insatser utan tidigare motstycke för ökad resiliens och omställning i EU, i enlighet med vad som anges i de slutsatser som antogs vid det extra mötet i Europeiska rådet den 17–21 juli 2020¹,
2. beslutsamheten att snabbt vidta kraftfulla politiska åtgärder för att stödja de kulturella och kreativa näringarna under och efter kriser, som EU-ministrarna för kultur, medier och audiovisuella frågor gav uttryck för vid sina tre informella videokonferenser under det kroatiska och det tyska ordförandeskapet,
3. antalet extraordinära åtgärder för att stödja de kulturella och kreativa näringarna som EU och dess medlemsstater har infört sedan covid-19-pandemins början,
4. vikten av den europeiska pelaren för sociala rättigheter för att se till att ingen lämnas utanför vare sig i återhämtningsprocessen eller i den gröna och digitala omställningen,

¹ Dok. EUCO 10/20.

5. den politiska överenskommelsen om programmet Kreativa Europa 2021–2027 med en ökad budget i den nya fleråriga budgetramen,
6. Europeiska kommissionens antagande av en handlingsplan för att stödja återhämtningen och omvandlingen av mediesektorn och den audiovisuella sektorn,

SOM ÄR MEDVETET OM

7. kulturens avgörande roll för den europeiska identiteten och dess betydande bidrag till våra samhällens vitalitet, delaktighet, demokratiska funktion och välbefinnande genom dess inneboende värde och viktiga sociala och ekonomiska effekter,
8. kulturens potential som en källa till idéer och ett sätt att skapa nya lösningar, ta itu med diskriminering och stärka de sociala banden, skapa nya solidariska förhållanden, ge liv åt utrymmen och stärka vår förmåga att bättre möta nuvarande och framtida utmaningar,
9. erkännandet av de kulturella och kreativa näringarna som ett av de viktigaste ekosystemen i den europeiska ekonomin och dess potential som en drivkraft för ekonomisk utveckling,
10. konstnärers, artisters och kreatörers förmåga att anpassa sig till de utmaningar som den nuvarande krisen medför och hitta nya och innovativa sätt, framför allt i den digitala miljön, att tillhandahålla innehåll till sin publik och locka ny publik,
11. det aldrig tidigare upplevda behovet av att återuppbygga och främja kulturella och kreativa ekosystem genom att dra nytta av lärdomarna från de utmaningar som covid-19-krisen innebär,

SOM ANSER ATT

12. den nuvarande krisen har blottlagt strukturella utmaningar inom de kulturella och kreativa näringarna och kräver omedelbara reaktioner samt framåtblickande och ambitiösa åtgärder som banar väg för ökad resiliens och hållbarhet för de kulturella och kreativa näringarna, framför allt för konstnärer och yrkesverksamma inom dessa näringar,
13. det är viktigt att stärka de kulturella och kreativa näringarna, och i synnerhet de näringar som har drabbats hårdast av den nuvarande krisen, genom att ta itu med deras sårbarhet och verka för rättvisa och jämlikhet för alla, med särskild uppmärksamhet på kvinnliga konstnärers och kulturarbetares situation,

FRAMHÅLLER ATT

14. de kulturella och kreativa näringarna är bland de sektorer som har drabbats hårdast av covid-19-krisen på grund av deras unika egenskaper, såsom direktkontakt med publiken, och på grund av att många, om än inte alla, kulturlokaler har stängts och evenemang har ställts in, vilket har lett till allvarliga ekonomiska svårigheter,
15. många av arbetstagarna inom de kulturella och kreativa näringarna, och bland dem de mest sårbara, står inför betydande osäkerhet, ofta på grund av avsaknaden av socialt skydd och mekanismer för arbetslöshetsersättning, eftersom kulturarbete vanligtvis kännetecknas av osäkra korttidsanställningar och en stor andel egenföretagare,
16. mikroföretag, små och medelstora företag samt kulturinstitutioner och kulturorganisationer (både vinstdrivande och ideella), som utgör huvuddelen av de kulturella och kreativa näringarna och bidrar till kulturell mångfald, behöver skräddarsydda åtgärder med tanke på deras utsatthet för de negativa effekterna av kriser,

17. många konstnärer, kreatörer och kulturarbetare har snabbt gått över till att visa upp sitt arbete och sina kreativa processer på nätet men de står inför utmaningen att säkra hållbara inkomstkällor, samtidigt som mycket stora onlineplattformar har upplevt ökad trafik och ökade intäkter,
18. tillgången till kultur har visat sig vara av stor betydelse för medborgarnas välbefinnande och sammanhållningen i samhället men kan fortsätta att vara begränsad av hälsorelaterade skäl,
19. de restriktioner som har antagits för att hantera pandemin påverkar kulturarbetarnas rörlighet och spridningen av kulturella verk, vilket innebär utmaningar för kulturell och språklig mångfald, fortsatt dialog, utbyte och gränsöverskridande värdekedjor,
20. pandemin har också påverkat partner från de kulturella och kreativa näringarna i tredjeländer och det är därför viktigt att visa solidaritet och samarbeta med dem i deras insatser för hållbar återhämtning och utveckling, inom ramen för EU:s internationella kulturella förbindelser och yttre åtgärder,

FASTSTÄLLER, MED VEDERBÖRLIG HÄNSYN TILL SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA, MEDLEMSSTATERNAS RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN OCH ARBETSMARKNADSPARTERNAS ROLL OCH OBEROENDE, FÖLJANDE SEX PRIORITERINGAR FÖR ATT FRÄMJA DE KULTURELLA OCH KREATIVA NÄRINGARNAS ÅTERHÄMTNING I RIKTNING MOT STÖRRE RESILIENS OCH HÅLLBARHET:

I. FÖRBÄTTRA TILLGÅNGEN TILL TILLGÄNGLIG FINANSIERING

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

21. utnyttja faciliteten för återhämtning och resiliens för att möjliggöra återhämtning från covid-19-pandemins negativa effekter och öka de kulturella och kreativa näringarnas resiliens mot framtida kriser genom att ta itu med de strukturella utmaningar som de står inför och, i förekommande fall, genomföra lämpliga och effektiva stödsystem,
22. främja synergier mellan EU-program som är relevanta för de kulturella och kreativa näringarna, såsom Kreativa Europa, Erasmus+, Horisont Europa, InvestEU, ett digitalt Europa, sammanhållningspolitikens fonder och Europeiska unionens återhämtningsinstrument,
23. förenkla ansökningsförfarandena och minska byråkratin för finansieringsprogrammen så mycket som möjligt,
24. sträva efter att se till att ingen hamnar på efterkälken och att finansieringsmekanismerna anpassas till de specifika behoven och kapaciteten hos egenföretagare, mikroföretag, små och medelstora företag och institutioner och organisationer (både vinstdrivande och ideella) på kulturområdet,

25. dela skräddarsydd information om de finansieringsmöjligheter och medfinansieringsmöjligheter som är tillgängliga för de kulturella och kreativa näringarna via strukturer i medlemsstaterna som stöder de kulturella och kreativa näringarna samt via relevanta kontor, byråer eller kontaktpunkter för EU-programmen och stärka dialogen mellan dessa aktörer för att säkerställa att de kulturella och kreativa näringarna får information och rådgivning i god tid.

Rådet uppmanar kommissionen att

26. tillhandahålla ett gemensamt verktyg i form av en enda kontaktpunkt för relevant, regelbundet uppdaterad, lättbegriplig, lättillgänglig och skräddarsydd information på alla officiella EU-språk om finansieringsmöjligheterna för de kulturella och kreativa näringarna, så att alla kulturaktörer snabbt kan få tillgång till information om EU:s relevanta finansieringsprogram,
27. utvärdera tillämpningen av reglerna för statligt stöd till de kulturella och kreativa näringarna för att se om reglerna behöver anpassas,
28. fortsätta sitt nära samarbete med berörda parter vid genomförandet av stödåtgärder och EU:s finansieringsprogram för att se till att den tillgängliga finansieringen tillgodoser sektorns behov, särskilt under oförutsedda omständigheter.

II. ÖKA RESILIENSEN FÖR YRKESVERKSAMMA INOM DE KULTURELLA OCH KREATIVA NÄRINGARNA

Rådet uppmanar medlemsstaterna att

29. inom lämpliga ramar främja en fortsatt utveckling av en rättvis och hållbar arbetsmarknad, inbegripet socialt skydd för yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna, med beaktande av särdragen hos de kulturella och kreativa verksamheterna och i nära dialog med näringarna²,
30. främja en fortlöpande dialog och ett fortlöpande utbyte med yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna och uppmuntra dem att rapportera problem i ett tidigt skede och dela med sig av lösningar.

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

31. främja ytterligare utveckling av nya företagsmodeller inom de kulturella och kreativa näringarna som återspeglar de ekonomiska, digitala, samhällseliga och miljömässiga utmaningarna, t.ex. genom att utnyttja potentialen hos data,
32. verka för utbildningsmöjligheter som bygger upp kapacitet när det gäller entreprenörsfärdigheter, digitala färdigheter, ekonomiska kunskaper och ledarskapsförmåga, immateriella rättigheter och övergripande resiliens hos yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna,
33. uppmuntra till utforskning av nya sätt och metoder att säkra konstnärers inkomster, diskutera konstnärers status och utbyta idéer om arbetsvillkoren inom de kulturella och kreativa näringarna och branscherna i Europa genom den grupp för statusen och arbetsvillkoren för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna som ska inrättas inom ramen för den öppna samordningsmetoden,
34. främja insatser för att ytterligare skydda de kulturella och kreativa näringarna mot piratkopiering.

² Rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare, EUT C 387, 15.11.2019, s. 1.

III. YTTERLIGARE STÄRKA RÖRLIGHET OCH SAMARBETE

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

35. vidta lämpliga åtgärder för att ytterligare uppmuntra samarbete, även med tredjeländer, och underlätta fri rörlighet för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna, och främja utbyten, samarbete och konstnärlig frihet genom att beakta de allmänna principerna om fri rörlighet för personer och tjänster,
36. ytterligare undersöka lösningar på problem som rör rörlighet och underlätta för konstnärer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna att hitta bland olika administrativa förfaranden för gränsöverskridande rörlighet,
37. främja samarbete mellan olika konstnärliga discipliner och i förekommande fall förenkla dithörande regler,
38. främja den flexibilitet som krävs för att göra det möjligt att omfördela europeiska medel för rörlighet för att tillgodose de mest trängande behoven i näringen när det råder resebegränsningar.

IV. PÅSKYND DEN DIGITALA OCH GRÖNA OMSTÄLLNINGEN

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

39. uppmuntra till kompetenshöjningar hos yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna för att göra det möjligt för dem att få tillgång till, använda, dra nytta av och konkurrera på den digitala arenan, med beaktande av den roll som mycket stora onlineplattformar har,
40. ta vara på de möjligheter som erbjuds genom det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster³ och direktivet om upphovsrätt⁴ för att underlätta återhämtning inom de kulturella och kreativa näringarna,
41. främja tvärvetenskapligt samarbete mellan de kulturella och kreativa näringarna och miljö- och tekniksektorerna, främja innovation inom både kulturen och industrin och dra full nytta av språkteknik och digital teknik, t.ex. artificiell intelligens,
42. i förekommande fall främja kulturell utbildning för alla generationer som ett sätt att hos konsumenterna skapa en mer välinformerad inställning till större mångfald i kulturella produktioner,
43. lyfta fram den viktiga omdanande roll som de kulturella och kreativa näringarna har som drivkraft för hållbarhet och, när så är möjligt, skapa gynnsamma förutsättningar för alla kulturaktörer att maximera sin potential att motverka klimatförändringarna, t.ex. genom att minska verksamhetens miljöpåverkan.

³ Direktiv 2010/13/EU, ändrat genom direktiv (EU) 2018/1808.

⁴ Direktiv (EU) 2019/790.

V. FÖRBÄTTRA KUNSKAPEN OCH BEREDSKAPEN INFÖR FRAMTIDA UTMANINGAR

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

44. verka för en grundlig och djupgående kunskap om de specifika behoven, särdragen och sårbarheterna i varje kulturell och kreativ näring i hela värdekedjan, genom exempelvis forskning, kartläggning och kontinuerlig och nära dialog med aktörerna, inbegripet lokalsamhällen,
45. underlätta utbytet av kunskap, bästa praxis och information om de effektivaste sätten att stimulera återhämtningen i de kulturella och kreativa näringarna (t.ex. åtgärder i återhämtningsplanen) och fokusera på beredskap inför oväntade och osäkra företeelser som kan störa dessa näringar i framtiden,
46. stärka skyddet av kulturarvet genom att fokusera på hållbarhet och katastrofresiliens som en integrerad del av förvaltningen av kulturarvet.

VI. TA HÄNSYN TILL KULTURSCENERNA OCH LOKALSAMHÄLLENA

Rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att

47. inbegripa kulturscenernas och lokalsamhällenas behov och synpunkter som en källa till vägledning för att fastställa prioriteringar för kulturpolitiken, kulturstrategier och kulturprogram, och därigenom maximera de sociala effekterna av aktiviteter och idéer som härrör från kultursfären,
48. ytterligare uppmuntra partnerskap mellan de kulturella och kreativa näringarna och andra politikområden (t.ex. hälsa, utbildning, ungdom, vetenskap, forskning och innovation, miljö, sysselsättning, sociala frågor och turism) för att dra nytta av kulturens positiva effekter för välbefinnande och hållbarhet genom att i förekommande fall fullt ut utnyttja befintliga strukturer och program.

Rådet uppmanar medlemsstaterna att

49. där så är möjligt uppmuntra till kopplingar mellan kulturscener, lokalsamhällen, myndigheter och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa näringarna, med erkännande av den starka nedifrån och upp-karaktären i kulturella och kreativa ekosystem,
50. främja social anknytning genom kultur som ett värdefullt svar på effekterna av social distansering och digital interaktion,
51. främja kulturell medvetenhet i samhället genom att stimulera aktivt kulturellt deltagande och lika tillgång till kultur för alla samhällsgrupper, även de mest marginaliserade och utsatta grupperna,
52. uppmuntra kulturinstitutioner att utveckla innovativa strategier och metoder för att locka till sig olika målgrupper.

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT UTBYTA BÄSTA PRAXIS OCH ATT UTVÄRDERA DESSA SLUTSATSER SENAST 2023.

Relevanta policydokument

Europeiska rådet

Europeiska rådets slutsatser, antagna vid det extra mötet den 17–21 juli 2020 (EUCO 10/20)

En ny strategisk agenda 2019–2024 (antagen av Europeiska rådet den 20 juni 2019)

Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Ministerdeklarationer

Förklaring om kultur under covid-19-krisen (april 2020)

The Bucharest Declaration of the Ministers of Culture and their representatives on the role of culture in building Europe's future (inte översatt till svenska) (april 2019)

Europeiska unionens råd

Rådets slutsatser om ändring av arbetsplanen för kultur 2019–2022 (EUT C 193, 9.6.2020, s. 20)

Rådets slutsatser om riskhantering på kulturarvsområdet (EUT C 186, 5.6.2020, s. 1).

Resolution från Europeiska unionens råd och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om den hållbara utvecklingens kulturella dimension (EUT C 410, 6.12.2019, s. 1)

Rådets slutsatser om EU:s strategiska förhållningssätt till internationella kulturella förbindelser och en ram för insatser (EUT C 192, 7.6.2019, s. 6)

Rådets slutsatser om arbetsplanen för kultur 2019–2022 (EUT C 460, 21.12.2018, s. 12)

Rådets slutsatser om att främja tillgången till kultur via digitala medel med fokus på publikutveckling (EUT C 425, 12.12.2017, s. 4).

Rådets slutsatser om de kulturella och kreativa sektorernas samverkan med andra sektorer för att stimulera innovation, ekonomisk hållbarhet och social delaktighet (EUT C 172, 27.5.2015, s. 13).

Rådets slutsatser om informationstjänster om rörlighet för konstnärer och kulturarbetare (EUT C 175, 15.6.2011, s. 5).

Europeiska kommissionen

Europas medier i det digitala decenniet: En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling (COM(2020) 784 final)

Att utnyttja EU:s innovationspotential. En handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s återhämtning och resiliens (COM(2020) 760 final)

EU vid ett vägskäl: bygga upp och bygga nytt för nästa generation (COM(2020) 456 final).

Den europeiska gröna given (COM(2019) 640 final)

En ny europeisk agenda för kultur (COM(2018) 267 final)

Europaparlamentet

Resolution av den 17 september 2020 om kulturell återhämtning i Europa (2020/2708(RSP))

Resolution av den 7 juni 2007 om konstnärers sociala ställning (2006/2249(INI))

Betänkande av den 25 februari 1999 om konstnärers situation och roll inom Europeiska unionen (A4-0103/99)

Unesco

Culture in Crisis: Policy guide for a resilient creative sector (2020)

Culture & working conditions for artists: implementing the 1980 Recommendation concerning the Status of the Artist (2019)

Rekommendation om att erkänna konstnärers yrkesstatus (1980)
